

GENNEP

Datum : 31 oktober 2017
Zaaknummer : 260348
Onderwerp : Buig Budget en Vangnetregeling 2017

Geachte raad,

De gemeente Gennep krijgt van het rijk onvoldoende middelen om de bijstandsuitkeringen te betalen (BUIG budget). Het voorstel strekt ertoe om uw raad uit te nodigen deze situatie met nog in 2017 met ons te bespreken zodat wij aan de eerste voorwaarde voldoen om in 2018 via de vangnetregeling extra middelen aan te kunnen vragen voor de dekking van de kosten in 2017. Uw raad moet te zijner tijd – als voorwaarde voor een tegemoetkoming – een verklaring afleggen dat u heeft geconstateerd dat ons college bijsturingsmaatregelen heeft genomen.

Gelet op het voorgaande, stelt ons college uw gemeenteraad voor
Het Rapport Uitvoering van de Participatiewet 2017/2018 met ons college te bespreken.

ARGUMENTEN

Voor het tweede jaar op rij komt Gennep in aanmerking voor een extra uitkering van het rijk voor het betalen van bijstandslasten (Participatiewet en IOAW en IOAZ). De gezamenlijke lasten voor bijstand zijn meer dan 5% hoger dan het regulier door het rijk aan Gennep toegekende budget in het kader van het Besluit Uitkering Inkomensvoorzieningen Gemeenten (BUIG – budget).

Gemeenten die in deze situatie verkeren, kunnen een extra bijdrage bij het rijk aanvragen op grond van de vangnetregeling in de overschrijding boven de 5%. De overschrijding tot 5% blijft voor rekening van de gemeente zelf. Deze vangnetregeling is geregeld in het Besluit Participatiewet. Met ingang van het budgetjaar 2017 zijn de voorwaarden om ervoor in aanmerking te komen aangescherpt.

Proces

De rijksoverheid hecht er veel belang aan, dat het toezicht op de uitvoering van de bijstandsregelingen wordt vormgegeven in het horizontale toezicht tussen raden en colleges. Gemeenteraden hebben daarom een rol in het proces rond de vangnetregeling: Het college moet bij de aanvraag van een extra tegemoetkoming aan het rijk verklaren dat er in het uitkeringsjaar maatregelen zijn getroffen om te komen tot een tekortreductie en uw raad moet verklaren dat hij heeft geconstateerd dit inderdaad het geval is.

De toetsingscommissie beoordeelt alleen of de processtappen zijn gezet en geeft géén inhoudelijk oordeel over de analyse en/of over de kwaliteit van de getroffen maatregelen. De aanvraag wordt afgewezen als er geen verbetermaatregelen zijn ingezet en/of als de uw raad daarover geen verklaring heeft afgelegd.

Inhoudelijk

Wij hebben een nota opgesteld waarin de kostenontwikkeling wordt beschreven en geanalyseerd en waarin we maatregelen hebben weergegeven waarmee wij verwachten dat wij in 2018 tot kostenreductie kunnen komen.

Het rijk heeft onderzoek laten doen naar de verdeling van bijstandsgelden over de gemeenten en de manieren waarop gemeenten de bijstandskosten kunnen beïnvloeden. Hier is een 10-tal beleidsindicatoren gevonden die in meer of mindere mate samenhangen met bijstandskosten. Wij hebben in de bijgaande nota de Gennepse situatie beoordeeld aan de hand van deze beleidsindicatoren en als uitvloeisel daarvan een twaalfstal acties benoemd om de bijstandskosten in Gennep te beheersen:

Omschrijving	Vorbereiding	Implementatie
Samenwerking UWV rond maxtermijn UWV	Q2/Q3 - 2017	Q4 – 2017
Scherper Handhaven	Q4 – 2016	Q1 - 2017
Volledige integratie Participatiewet in Team Toegang Sociaal Domein	Q3/Q4 - 2017	Q1 - 2018
Versterking Poortwachter in Team Toegang Sociaal Domein	Q4 – 2017	Q1 - 2018
Verbinding Arbeidsmarkt Duitsland	Q4 – 2016	Q1/Q2 – 2017
Beoordelen uitbreidingmogelijkheden deeltijd	Q2 - 2017	Q3- 2017
Extra aandacht voor re-integratie t.b.v. kansrijken via aanpassing Dienstverleningsovereenkomst	Q3/Q4 - 2017	Q1 – 2018
Operationele contacten speciaal onderwijs Land van Cuijk	Doorlopend	Doorlopend
Operationele contacten Wergeversservicepunt Land van Cuijk	Doorlopend	Doorlopend
Bevorderen werkaanvaarding in Deeltijd	Doorlopend	Doorlopend
Beoordeling uitbreidingsvraag handhaving en sociale recherche	Q1 - 2018	
Beoordeling uitbreidingsvraag ureninzet in contacten Land van Cuijk	Q1 - 2018	

In juni 2018 zullen wij aan uw raad rapporteren over de maatregelen en – conform de voorwaarden van de vangnetregeling – aan u een verklaring vragen dat u heeft geconstateerd dat het college inderdaad bijsturingsmaatregelen heeft getroffen.

KANTTEKENINGEN EN RISICO'S

Risico

Bij bespreking van het voorstel door uw raad in 2017 voldoen we aan de eerste voorwaarde voor een beroep op de vangnetregeling. Kiest uw raad ervoor dit voorstel niet te bespreken, dan zullen we geen beroep op de vangnetregeling kunnen doen.

Kanttekening t.a.v. de maatregelen

De bijstandslasten zijn beïnvloedbaar, maar het is niet realistisch te verwachten dat de te nemen maatregelen de gemeente Gennep geheel uit de tekortsituatie zullen kunnen halen. Wij zien ook in andere regelingen die de gemeente *niet* zelf uitvoert, waaronder de

Werkloosheidswet (WW), en de Wet Jonghandicapten (Wajong), een duidelijk hoger dan gemiddeld beroep op uitkeringen door inwoners van Gennep.

WAT BETEKENT DIT VOORSTEL VOOR DE INWONERS?

Dit voorstel heeft geen rechtstreeks gevolg voor inwoners.

EXTERN ADVIES, INSPRAAK EN DRAAGVLAK

De bijgaande nota is tot stand gekomen na een inhoudelijke voorbespreking met de Adviesraad Sociaal Domein (ASD). Op 17 oktober 2017 heeft de ASD een zienswijze vastgesteld. Deze zienswijze van de ASD is als bijlage bijgevoegd.

De ASD ondersteunt de genomen en voorgestelde maatregelen en geeft daarover een positief advies. De ASD merkt wèl op dat hij meerwaarde blijft zien in het stimuleren van werkzoekende inwoners om ook in Duitsland te solliciteren. In paragraaf 4.4 van de nota worden door ons college vraagtekens gesteld bij de haalbaarheid hiervan.

COMMUNICATIEPARAGRAAF

Niet van toepassing.

JURIDISCHE PARAGRAAF

De vangnetregeling is geregeld in artikel 9 e.v. van het Besluit Participatiewet en per 1 januari 2017 verder aangescherpt (Stb. 2016, 355). Met name moet het bevoegde bestuursorgaan (college) aangeven welke bijsturingsmaatregelen er zijn getroffen. Het college moet een verzoek om tegemoetkoming indienen vóór 15 augustus 2018. De raad moet daarbij bevestigen dat hij heeft geconstateerd dat de beschreven bijsturingsmaatregelen zijn getroffen (horizontaal toezicht).

In de oude en nieuwe regeling geldt: De tegemoetkomingen betreffende een jaar T worden uitbetaald in het eerste kwartaal van T+2. De tegemoetkoming over 2017 zal dus pas in 2019 worden ontvangen.

FINANCIËLE PARAGRAAF

Niet van toepassing

Financiële consequenties, namelijk: Alleen lopende begrotingsjaar (incidenteel)
 Ook komende begrotingsjaren (structureel)

We verwachten een financiële tegemoetkoming van het Rijk van 307.777 euro, op basis van prognoses gebaseerd op de uitkeringen tot en met betrekkingmaand juli 2017.

Uitkeringen Bijstand (Participatiewet)	3.700.533	
Uitkeringen IOAW	289.024	
Uitkeringen IOAZ	55.375	
A. Totale uitkeringslast		4.044.934
B. Ontvangsten terugvordering tot en met juli		31.611
C. Budget BUIG		3.447.020
Tekort (A-B-C)		566.303
Eigen risico gemeente 5% van 3.447.020	172.351	0
50% vergoeding tweede tekorttranche 5 tot 10%	172.351	86.176
100% vergoed derde tekorttranche 10%+	221.601	221.601
Prognose aan te vragen vergoeding		307.777

De tegemoetkoming zal in de jaarrekening worden verwerkt als een nog te ontvangen (NTO) post, om het tekort op te vangen. In de begroting zijn de lasten die voor eigen risico van de gemeente blijven al opgenomen (eerste 5% tranche van het tekort en de helft van de tweede 5% tranche van het tekort).

UITVOERING

In de nota zijn de relevante acties opgenomen, met een tijdsplanning voor de voorbereiding en implementatie daarvan.

In de Langtermijnagenda voor de gemeenteraad zal worden opgenomen dat de raad in juni 2018 over de voortgang zal worden geïnformeerd en dat op dat moment van de raad een verklaring zal worden gevraagd dat hij heeft geconstateerd dat de beschreven maatregelen zijn getroffen.

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Gennep,
De secretaris,

Mevrouw J.M. Nijland

De burgemeester,

De heer P.J.H.M. de Koning

BIJLAGEN

1. Nota Uitvoering van de Participatiewet, Aanwending van Buiggelden 2017/2018;
2. Advies Vangnetregeling Buig 2017 door Adviesraad Sociaal Domein;
3. Van Budget naar Besteding, Verklaringen voor tekorten en overschotten op het gemeentelijk bijstandsbudget, Atlas 2017.